

Økonomiaftalens virkning på budgetkontrollen

KL og regeringen har indgået økonomiaftale efter at administrationen har udarbejdet denne budgetkontrol. De kompensationsbeløb der indgår i økonomiaftalen indgår derfor ikke i tallene i denne budgetkontrol. Konsekvenserne er i stedet beskrevet i dette notat.

Kommunerne kompenseres for udgifter til værnemidler ved at staten kompenserer KVik direkte. KVik er den organisation der indkøber værnemidler for alle landets kommuner. I budgetkontrollen indgår en udgift på 25 mio. kr. til værnemidler købt gennem KVik, som er vores andel af de 1,7 mia. kr. som KVik pt. har købt ind for. I økonomiaftalen er foreløbigt kun aftalt afregnet 1,2 mia. kr. svarende til KViks indkøb af værnemidler med levering frem til uge 40, hvilket svarer til ca. 18 mio. kr. i Næstved. Det er usikkert om den sidste del af KViks indkøb også vil blive refunderet.

Trafikselskaberne kompenseres direkte for realiserede merudgifter. Det forventes at betyde at Næstved ingen merudgift får til Movia. I budgetkontrollen indgår en udgift på 11 mio. kr. Movia har efter administrationens udarbejdelse af budgetkontrollen hævet vurderingen til 12 mio. kr.

Derudover kompenseres kommunerne for merudgifter på arbejdsmarkedsområdet med:

2,9 mio. kr. til overførselsudgifter (alt andet end forsikrede ledige) Næstveds andel er 41 mio. kr.

0,5 mio. kr. pga. lovændringer (sygedagpenge fra dag ét) Næstveds andel er 7 mio. kr.

5,5 mio. kr. til forsikrede ledige. Næstveds andel kan ikke beregnes særlig præcist, men kan forventes at ligge omkring 60-65 mio. kr. Her forsigtigt regnet med 60 mio. kr.

Det samlede kompensationsbeløb til arbejdsmarkedsområdet er på 108 mio. kr. (41+7+60 mio. kr.). Beløbet dækker både stigning i ledighed pga. coronakrisen, men også øvrig udvikling på overførselsindkomstområdet. Beløbet dækker fx også seniorpension, som først er besluttet efter sidste års økonomiaftale. De 108 mio. kr. overstiger væsentligt de forventede merudgifter der er indregnet i budgetkontrollen på arbejdsmarkedsområdet. Her er indregnet 39 mio. kr. Der kan være flere grunde til den store forskel. Dels er budgetkontrollen udarbejdet ud fra kendskab til ledighed i marts/april måned, som kun lige er starten af coronakrisen, idet ledighedsdata har en vis forsinkelse. I vores eget budgetsøn indgår en forventning til udvikling af ledigheden resten af året, som kan afvige fra den landsvurdering der ligger til grund for økonomiaftalen. Det er muligt at Næstved har anlagt et mere positivt syn på hvornår der kommer gang i beskæftigelsen igen. Der kan også opstå forskel idet kompensationsbeløbet til A-dagpenge fordeles efter ledigheden lokalt i 2018 og 2019 og ikke nødvendigvis efter hvordan ledigheden lokalt er påvirket af Corona. Det virker til at kompensationsbeløbet er generøst, især på forsikrede ledige. Det kan være regeringens intention at sikre at ingen kommuner skal blive nødt til at skære på velfærden pga. udviklingen i ledigheden. Viser det sig efterfølgende at vi har fået for mange penge, skal de afregnes i 2021.

I beskæftigelses- og uddannelsesudvalget er det besluttet at udvalget skal have en økonomistatus på hvert møde frem til sommeren 2021, for at følge med i udviklingen på området.

Kommunerne får 2,6 mio. kr. til rengøring, vikarer, engangsudgifter til genåbning mv. Næstveds andel er 36,9 mio. kr. Det er lidt mindre end de forventede coronaudgifter i Næstved, som i budgetkontrollen er skønnet til 43 mio. kr. (uden hjælpemidler, kollektiv trafik og arbejdsmarkedsområdet).

I økonomiaftalen er desuden aftalt at kommunerne trækkes 1 mia. kr. pga. lavere pris og lønudvikling fra 2019 til 2020. Næstveds andel heraf er 14,2 mio. kr. Vi har budgetteret med 3,5 mio. kr. til denne regulering. De resterende lige knapt 11 mio. kr. vil forværre budgetkontrollen.

I henhold til økonomistyringsreglerne ændres driftsområdernes budgetter ikke hvis pris- og lønfremskrivningen i et indeværende år justeres med mindre end 0,5%. Nedjusteringen er på 0,3%. At driftsbudgetterne ikke nedjusteres giver driftsområderne lidt luft i deres budgetter i 2020. Pris- og lønfremskrivningen vil blive nedskrevet fra 2021, derfor er det kun i 2020 at driftsområderne får lidt luft i deres budgetter.

Endelig er det aftalt at kommunerne modtager 0,6 mia. kr. retur fra Arbejdsgivernes uddannelsesbidrag til at understøtte at kommunerne kan opretholde praktikpladser og dermed understøtte rekrutteringen af velfrædsmedarbejderne. Det svarer til ca. 8 mio. kr. i Næstved. Tilbageførslen af pengene sker ved at det løbende bidrag sættes ned og det betyder at "besparelsen" bliver fordelt på alle lønkonti. Der er derfor brug for at reducere alle lønkonti med besparelsen til arbejdsgivernes uddannelsesbidrag for at samle beløbet i en pulje som kan anvendes til praktikpladser.

Samlet virkning af økonomiaftale i forhold til budgetkontrollen:

Merudgifter til corona på alle driftsområderne ser lige knapt ud til at blive kompenseret. Vi modtager 37 mio. kr. og har vurderet vores udgifter i budgetkontrollen til 43 mio. kr. Ved budgetkontrollen pr. 1/9 skal der tages stilling til hvordan kompensationsbeløbet skal fordels ud på de enkelte driftskonti.

På arbejdsmarkedsområdet ligner det en betydelig overkompensation, som enten må forventes reduceret eller helt brugt hvis udgifterne i Næstved bliver større end skønnet ved budgetkontrollen eller at de skal afregnes i 2021. Det nuværende overskud kan ikke anvendes til at finansiere andre udgifter.

Kommunerne skal aflevere 1 mia. kr. pga. lavere pris- og lønskøn. Næstveds andel på 14,2 mio. kr. kan reduceres med den reservepulje vi har budgetteret med på 3,5 mio. kr., men det resterende beløb på lige knapt 11 mio. kr. bliver en merudgift i Næstved, men betyder samtidig at alle driftsområderne får lidt luft i deres budgetter.